

OpenStack vježbe za kolegiji: Upravljanje u programskom inženjerstvu

Nositelj: dr. sc. Tihana Galinac Grbac

Autor: Nikola Domazet

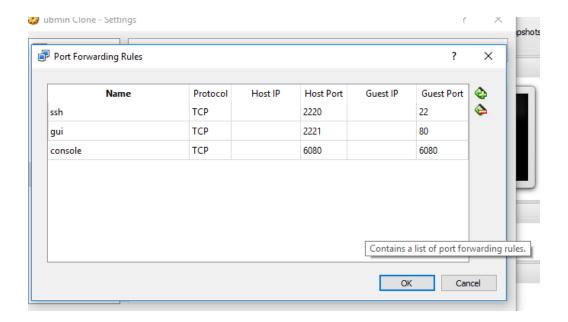
1. Instalacija testnog okruženja

Poglavlje 1. opisuje instalaciju DevStack okruženja na vlastito računalo. Većina vježbi moći će se izvesti pomoću DevStack okruženja. Vježbe koje se moraju izvesti na klasičnoj OpenStack distribuciji biti će naglašene.

VirtualBox

Kao hypervisor koristi ćemo VirtualBox. Program skida stranice vm se sa https://www.virtualbox.org/wiki/Downloads. Potrebno je odabrati i skinuti odgovarajući instaler. U slučaju 64 bitnog windowsa to je VirtualBox 5.0.14 for Windows hosts (najnovija verzija u trenutku pisanja ovih vježbi). Potrebno je instalirati i pokrenuti Virtualbox. Sliku OS-a virtualnog stroja skinuti ćemo sa stranice https://help.ubuntu.com/community/Installation/MinimalCD gdje ćemo odabrati Ubuntu 15.10 ISO sliku pod sekcijom 64-bit PC (amd64, x86 64) (Recommended).

Pokrenite VirtualBox. Pritisnite gumb New u gornjem desnom kutu i pokrenite virtualni stroj. Nazovite ga po želji i postavite type na Linux i version na Ubuntu(64bit). Virtualnom stroju dodijelite resurse po želji. Predlažem minimalno 50Gb veličinu diska i oko 4GB ram-a. Ukoliko računalo ima ispod 8gb ram-a dodijelite joj pola ram kapaciteta vašeg računala. Ostale postavke potvrditi bez izmjene. Nakon što smo kreirali virtualni stroj potrebno ga je pritisnuti desnim klikom i otići na Settings. U Settings pod System sučeljem je potrebno otići na Processor tab i stroju dodijeliti dodatne procesorske jezgre. Maksimalno je dodijeliti pola kapaciteta ukupnih jezgri računala dok je predloženo dodijeliti 4. Pod Networking sučeljem je pod tabom Adapter1 potrebno postaviti Atacched to NAT, te je pod Advanced options potrebno pritisnuti Port Forwarding gumb i postaviti tablicu kao na slici.

Pokrenite virtualni stroj . Biti ćete upitani za start-up disk. Odaberite mini.iso koji ste skinuli u jednom od prethodnih koraka. Pratite instalacijske upute. Kad budete upitani kako particionirati disk, odaberite opciju Use entire disk. U jednom koraku instalacije biti ćete upitani koje elemente OS-a instalirati. Sa space tipkom odaberite Base Ubuntu server i OpenSSH server te sa enter tipkom nastavite instalacijski proces.

Nakon instalacije ponovo će vam biti pružen početni OS instalacijski meni. Potrebno je u prozoru virtualnog stroja u alatnoj traci kliknuti na padajući izbornik **Devices** i pod **Optical Devices** pritisnuti mini.iso kako bismo ISO izbacili iz virtualnog CDROM-a. Nakon toga, potrebno je ponovno pokrenuti virtualni stroj. Ovoga puta bi se trebao pokazati ubuntu login screen.

Kako bi olakšali rad sa virtualnim strojem možemo koristiti komandnu traku glavnog OS sustava na kojemu radimo te putem naredbe:

```
ssh -p 2220 <u>username@localhost</u>
```

(gdje je username korisničko ime koje smo odabrali tijekom instalacije) pristupiti našem virtualnom stroju. Ukoliko koristite linux, naredbu možete pokrenuti unutar terminala. Ako koristite Windows OS predlažem pomoćni alat. Tijekom ove demonstracije biti će korištena MobaXterm aplikacija koja se može skinuti sa http://mobaxterm.mobatek.net/download-home-edition.html stranice. Pokrenite MobaXterm aplikaciju i pritisnite Start local terminal gumb u centru prozora.

Instalacija DevStack okruženja

DevStack okruženje biti će instalirano na virtualnom stroju stvorenom u prethodnom poglavlju. Prvo je potrebno Za instalaciju DevStack okruženja koristite sljedeće naredbe:

```
git clone https://git.openstack.org/openstack-dev/devstack
cd devstack/
```

Skinite local.conf datoteku sa github-a naredbom:

```
wget --no-check-certificate
https://github.com/nikoladom91/ARIKS2016/blob/master/Skripte/Heat/resursi/servic
e.php
```

U local.conf datoteci možete zamijeniti postavljene lozinke koje će biti korištene pri instalaciji OpenStack elemenata. Postavljene lozinke su "pass". Kako bi promjenili lozinke otvorite local.conf datoteku naredbom:

nano local.conf

Zapisani tekst unutar nano text editora se pohranjuje pritiskom na tipke tipkovnice ctrl+x pa y.

Pokrenuti proces instalacije naredbom:

./stack.sh

Instalacija traje sve do poruke "stack.sh compleated" nakon čega će se otključati terminal.

Pristup DevStack okruženju

Web GUI-u pristupamo putem web adrese localhost:2221 koristeći web preglednik na našem glavnom OS-u unutar kojega je pokrenut VirtualBox.

Za rad sa komandom linijom DevStack-a potrebno je koristiti terminal Virtualnog stroja na kom je okruženje instalirano. Terminalu pristupamo putem prozora VirtualBox prozora virtualog stroja ili putem SSH protokola sa terminala glavnog OS-a.

Važno je naglasiti da DevStack neće preživjeti reboot virtualnog stroja. Pauziranje virtualnog stroja se vrši tako da se u alatnoj traci virtualnog stroja iz padajuće liste File odabere close te se označi Save the machine state. Ovako možete zatvoriti VirtualBox bez gašenja OSa virtualnog stroja.

2. Korištenje grafičkog web sučelja Horizon

Poglavlje 2. opisuje način korištenja Horizon usluge. Putem primjera biti će prikazan način korištenja usluga koje OpenStack pruža.

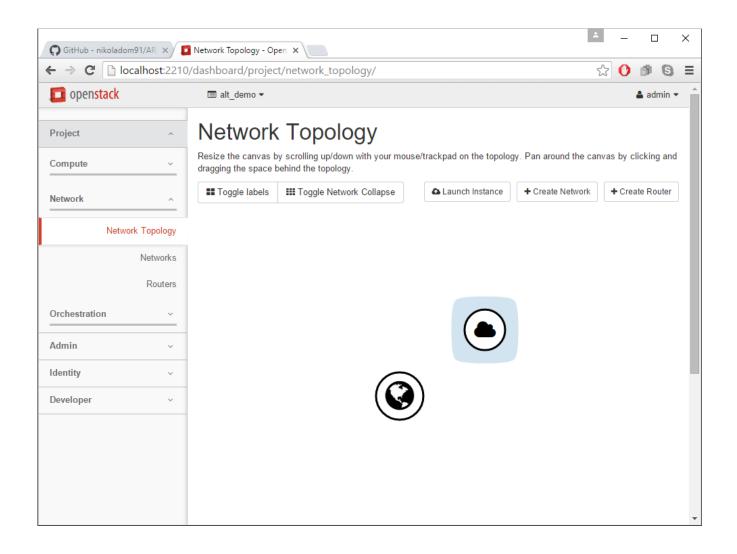
Pristup Horizon sučelju

Horizonu se pristupa putem adrese njegovog web sučelja. U lokalnoj distribuciji OpenStack usluge (npr. unutar SEIP laboratorija), ta adresa je uobičajeno adresa kontrolera. U DevStack izvedbi opisanoj u prethodnim primjerima ta adresa je "localhost:2221". Korisnik putem ponuđene forme upisuje korisničko ime i lozinku te vrši prijavu u sustav. Ovlasti su dodijeljene ovisno o korištenom korisničkom računu.

Stvaranje privatne mreže

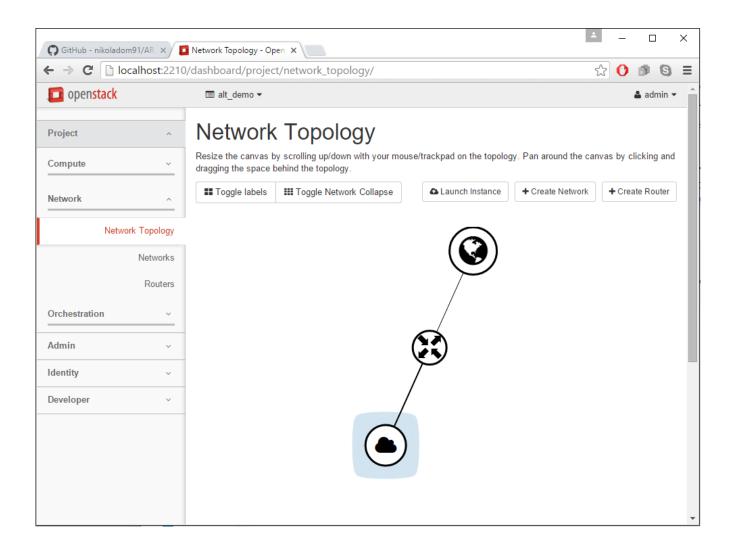
Kako bi instance (virtualni strojevi) imale pristup mreži, potrebno je kreirati vlastitu virtualnu lokalnu mrežu. Kreacija i upravljanje mrežom se vrše putem Network sučelja. Njemu se pristupa preko istoimenoga elementa iz padajućeg izbornika lociranog na lijevom kraju Horizon sučelja. Network sučelje je dio Project izbornika.

OpenStack okruženje kao dio svoje strukture ima definiranu mrežu koja ima pristup vanjskim mrežama odnosno internetu. Kako bi naše instance bile u mogućnosti komunicirati međusobno, potrebno je kreirati lokalnu mrežu. To činimo tako da u sučelju Network \ Network Topology pritisnemo gumb Create Network. Putem ponuđenih formi kreiramo virtualnu mrežu i njezin subnet. Mrežu ćemo nazvati my net1 i Admin State ćemo postaviti na UP. Subnet mrežu ćemo nazvat my sub1, ip adresu ćemo postaviti na 10.20.0.0/24, ip verziju postaviti na Ipv4 a Gateway IP postavit na 10.20.0.1. DHCP ćemo uključiti te u polje DNS Name Servers upisati vrijednosti "8.8.8.8" i "8.8.4.4", svaku u vlastitome redu. Ispunjenjem ovih formi smo kreirali my net1 virtualnu mrežu i njezin subnet te na taj subnet sada možemo spojiti naše instance. Izprikaza topologije Network \ Network Topology vidimo našu novu mrežu te njezinu povezanost s ostatkom topologije. Iz dolje prikazane slike je vidljivo da naša mreža nije povezana sa drugim mrežama. Instance spojene na ovakvu mrežu moći će jedino međusobno komunicirati preko lokalnih adresa.

Privatnu my_net1 mrežu moramo spojiti sa javnom mrežom putem virtualnog routera kako bi instance mogle pristupati internetu. Njega kreiramo preko gumba Create Router u sučelju Network \ Network Topology. Ponuđenu formu ispunimo imenom routera, my_router1, te mu Admin State postavimo na UP a kao External Network odaberemo javnu mrežu. Ovime smo stvorili router koji služi kao gateway prema javnoj mreži. Na njegova sučelja sada možemo spajati naše privatne mreže. To činimo tako da u sučelju Network \ Routers pritisnemo na ime routera kojemu želimo dodati mrežno sučelje. Nakon toga je potrebno odabrati tab Interfaces gdje će nam biti ponuđen gumb Add Interface. Pritiskom na njega će nam se otvoriti forma unutar koje ćemo odabrati subnet koji želimo spojiti na to mrežno sučelje, my_sub1, te njegovu IP adresu, istu kao IP adresu gateway-a odabranog subneta odnosno 10.20.0.1. Ovime smo završili podešavanje našeg virtualnog routera.

Izvršavanjem navedenih koraka kreirali smo vlastitu subnetiranu mrežu koja ima pristup javnoj mreži. Instance spojene na ovu privatnu mrežu biti će u mogućnosti komunicirati međusobno i s internetom ukoliko mu javna mreža ima pristup. Pogled na topologiju unutar sučelja Network \ Network \ Topology bi trebao odgovarati idućoj slici:

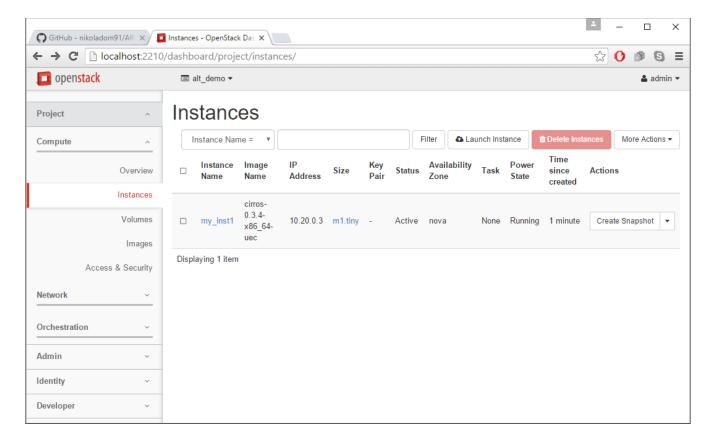
Stvaranje instance

Instance su virtualni strojevi koje OpenStack pogoni. Njima rukujemo putem Compute sučelja koje je dio Projec izbornika.

Kako bi stvorili novu instancu potrebno je unutar sučelja Compute / Instances pritisnuti gumb Launch Instance te ispuniti ponuđenu formu. Pod tabom Details Availability Zone postavimo u "nova", instancu nazovemo my_inst1 te Instance Count postavimu na 1. Tab Flavour postavimo na "m1.tiny". Pod tabom Source "Select Boot Sources" odaberemo "Image" te iz ponuđenog izbornika izaberemo "cirros-0.3.4-x86 64-uec" os sliku.

Odabir mreže na koju će instanca biti spojena može se prilikom kreacije definirati pod tabom Networks. Unutar ovog taba možemo odabrati na koje će subnet biti spojena naša instanca. Iz sekcije Avalable dodajemo mreže kojima će naša instanca imati pristup putem automatski kreiranih virtualnih mrežnih sučelja. U našem slučaju odabiremo mrežu my_net1. Tijekom kreacije instance također možemo definirati dodatne sigurosne postavke. Njih odabiremo na isti način kao i mreže putem tabova Security Groups i Key Pair. Unutar ovih tabova instanci možemo dodati sigurnosni ključ i definirati koje sigurnosne grupe se odnose na instancu. U našem slučaju Key Pair ostavljamo praznim a Security Groups odabiremo default.

Ovako ispunjena forma će stvoriti instancu koja će biti vidljiva unutar sučelja Compute / Instances.

Kako bi instanci mogli pristupati sa vanjske mreže potrebno joj je dodijeliti Floating IP adresu. Floating IP adresa je jedna od rezerviranih IP adresa u prostoru javne mreže. Ovime omogućujemo uređajima koji nisu unutar naše virtualne lokalne mreže da komuniciraju sa instancom. Unutar sučelja Compute / Instances u redu instance kojoj želimo dodijeliti Floating IP potrebno je kliknuti na gumb Associate Floating IP koji se nalazi u polju Actions. Ukoliko gumb ne pokazuje taj tekst potrebno je pritisnuti gumb ▼ pored tog gumba te iz padajućeg izbornika odabrati element Associate Floating IP.

U ponuđenoj formi pod poljem IP Adress potrebno je odabrati Floating IP kojeg želimo iskoristiti. U padajućoj listi se nalaze sve Floating IP adrese dodijeljene našem korisničkom računu koje nisu u uporabi. Ukoliko nemamo slobodne adrese potrebno je alocirati novu putem + gumba. Uz to je potrebno iz padajućeg izbornika Port to be associated odabrati mrežno sučelje naše instance koje želimo povezati sa Floating IP adresom. Nakon ovog postupka našoj instanci možemo pristupati preko njezine Floating IP adrese s vanjskih konzola.

Našoj instanci možemo pristupiti na dva načina:

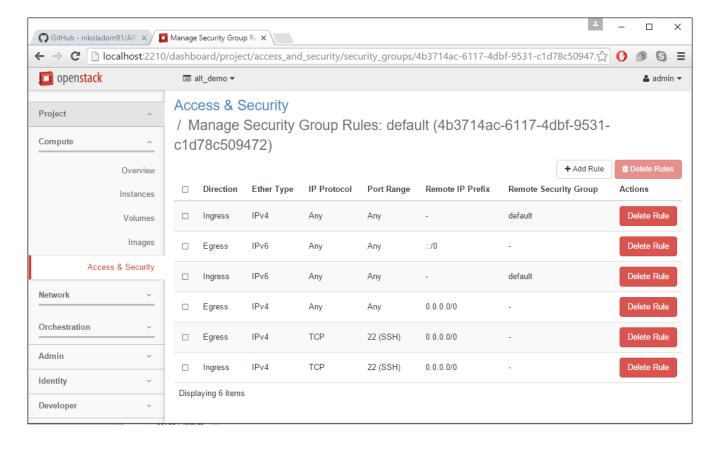
- Najjednostavniji ali i najograničeniji način je putem Horizon GUI-a. Unutar Compute / Instances sučelja pritisnemo ime instance kojoj želimo pristupiti te potom odaberemo tab Console. Unutar Horizona će nam se pokazati simulacija ispisa ekrana naše instance. Pritiskom na taj ekran možemo simulirati korištenje instance putem miša i tipkovnice.
- Drugi način pristupa instanci vrši se putem njezine mrežne veze. Ukoliko smo ispravno postavili sigurnosna pravila, našoj instanci možemo pristupati preko njezine Floating IP adrese protokolima kao što je SSH. Ukoliko korišteni protokol zahtijeva sigurnosni ključ, možemo iskoristiti .pem datoteku ključa koja je preuzeta tjekom stvaranja ključa koji je dodijeljen instanci. Stvaranje sigurnosnog ključa i podešavanje sigurnosnih pravila opisano je u idućem poglavlju.

Sigurnosne postavke

Sigurnosnim postavkama rukujemo putem Compute / Access & Security sučelja.

Upravljanje sigurnosnim grupama:

Kako bi mijenjali postavke sigurnosnih grupa potrebno je pod tabom Security Groups u redu grupe koju želimo izmijeniti, default, pritisnuti gumb Manage Rules. Unutar prikazanog sučelja možemo vidjeti trenutna sigurnosna pravila te ih brisati i dodavati nova. Kako bi omogućili SSH komunikaciju s našim instancama, potrebno je grupi dodati dva nova pravila. Pravila se dodaju gumbom +Add Rule. U formi je potrebno postaviti Rule kao Custom TCP Rule, smjer kao Ingress te postavit broj porta kao 22. Ovime Instancama u sigurnosnoj grupi default omogućujemo da primaju poruke preko porta 22. Nakon što dodamo dodatno pravilo, ovoga puta Egress smjera te istim ostalim postavkama, omogućili smo SSH komunikaciju sa instancama.

Kreacija sigurnosnog ključa:

Kako bi kreirali novi sigurnosni ključ potrebno je pod Key Pairs tabom pritisnuti gumb +Create Key Pair. Ključ ćemo nazvati "my_key1". Ključ je kreiran i dodan u listu ključeva te je kopija stvorenoga ključa automatski preuzeta od strane internet preglednika putem kojega pristupamo Horizon-u. Listu kreiranih sigurnosnih ključeva vidimo pod tabom Key Pairs. Preuzetoj datoteci ključa je potrebno promijeniti dopuštenja tako da odemo u direktorij unutar kojega se nalazi te primijenimo naredbu:

chmod 600 my key1.pem

Kreacija OS slike putem Glance usluge

Kako bi iskoristili specifičnu OS sliku prilikom kreacije naše instance, tu sliku je potrebno dodijeliti OpenStack sustavu. Slike se dodaju putem Compute \ Images sučelja pritiskom na gumb +Create Image. Sliku ćemo nazvati "Ubuntu_Cloud" te joj izvor postaviti na Image Location. U Image Location polje ćemo unijeti url "https://cloud-images.ubuntu.com/trusty/current/trusty-server-cloudimg-amd64-disk1.img" koji pokazuje na web lokaciju ubuntu cloud slike. Ukoliko se sustavu želi dodati slika pohranjena na računalu, potrebno je pod Image Source odabrati Image File. Kao format slike odabiremo "QCOW2 – QEMU Emulator" te završavamo kreaciju slike. Ovu sliku ćemo u idućim koracima moći koristiti prilikom kreacije naše Instance.

Pristup CLI

Kako bi smo mogli pristupiti CLI OpenStack-a potrebno je environment varijable postaviti na pravilne vrijednosti kako bi OpenStack iz njih mogao očitati potrebne informacije. To možemo učiniti ručno no OpenStack nam omogućuje da automatiziramo taj proces. Putem Horizona preko sučelja Compute \ Access & Security pod API Access tabom pritiskom na gumb Download OpenStack RC File v2.0 dohvaćamo skriptu čije će pokretanje automatski dodijeliti potrebne vrijednosti environmenta varijablama. Skriptu pokrećemo putem naredbe:

source naziv skripte.sh

gdje je naziv_skripte zamijenimo imenom skinute datoteke. Prilikom pokretanja skripte biti ćemo pitani te moramo upisati našu OpenStack lozinku. Ovime vršimo autentifikaciju te nakon ovog koraka možemo koristiti sve CLI naredbe OpenStack-a za koje, putem izvršene autentifikacije, imamo dozvole.

Vježbe

Vježbe u daljnjim tekstu su podijeljene u dvije grupe. Heat vježbe i Python vježbe. Skripte korištene za izvršavanje tih vježbi su cijele ili djelomično prikazane u samom opisu vježbe. Samoj skripti možete pristupiti putem github-a. Github repozitorij na adresi https://github.com/nikoladom91/ARIKS2016 sadrži mapu "Skripte". Unutar njega se nalaze mape Heat i Python. Svaka mapa sadrži relevantne datotke. Skripta za python vježbu 1 će se znači nalaziti unutar Skripe/Python/Skripta1.py datoteke. Predlozeno je da se cjeli repozitorij skine na DevStack virtualni stroj putem naredbe:

git clone https://git.openstack.org/nikoladom91/ARIKS2016

3. Heat

Kako bi Heat skripte radile, pretpostavljeno je da su obavljene operacije u vježbama opisane pod Upravljanje sigurnosnim grupama, Kreacija sigurnosnog ključa i Kreacija OS slike putem Glance usluge.

Heat komponenta OpenStack-a se koristi kako bi automatizirali određene procese. Kroz iduće dvije vježbe ćemo prikazati načine na koje pokrećemo Heat skripte i objasniti njihovu sintaksu. Skripte su pisane unutar .yaml datoteka i prate TOSCA format. Za detaljnije informacije o standardu i uvid u detaljnije objašnjenje sintakse proučite stranicu na linku:

 $\frac{http://docs.oasis-open.org/tosca/TOSCA-Simple-Profile-YAML/v1.0/csd03/TOSCA-Simple-Profile-YAML-v1.0-csd03/TOSCA-Simple-Profile-YAML-v1.0-csd03.html$

Heat skripte, također zvane stacks, služe kako bi se određeni procesi unutar OpenStack-a mogli automatizirati. Pomoću njih definiramo akcije koje će biti prevedene u slijed naredbi koje OpenStack može izvršiti. Skripte možemo pokrenuti na dva načina: putem OpenStack CLI i putem Horizon web sučelja.

Pristup Heat usluzi

Putem CLI:

Pristup OpenStack CLI-u je objašnjen u poglavlju Pristup CLI.

Naredba za pokretanje Heat skripte iz OpenStack CLI je:

```
heat stack-create ime_stacka -f heat_skripta.yaml
```

Naredba za prikaz stanja stack-a je:

```
heat stack-show ime_stacka
```

Naredba za prikaz liste svih stack-ova:

heat stack-list

Putem Horizon sučelja:

Putem Horizon web sučelja potrebno je pristupiti Orchestration sučelju koje je dio "Project" izbornika. U sučelju Orchestration \ Stacks nalazi se gumb Launch Stack. Pritiskom na taj gumb stvara se forma. Pod resource je potrebno unijeti lokaciju Heat skripte. Pritiskom gumba Start skripta počinje sa izvršavanjem. Ukoliko skripta očekuje dodatan unos od korisnika, otvori će se nova specifična forma koju je potrebno ispuniti prije pokretanja skripte. Status pojedinih stack-ova može se promatrati putem Orchestration \ Stacks sučelja.

Heat vježba 1

Opis skripte 1:

Skripta 1 automatski kreira instancu unutar OpenStack-a. Sve informacije potrebne za kreaciju instance su zapisane izravno u skripti.

Skripta 1:

Opis komponenata skripte 1:

heat_template_version Obavezna sekcija koja definira verziju sintakse korištenu u skripti,

Skripta 1 koristi 2013-05-23, prvu puštenu i najčešće korištenu verziju.

description Opcionalna sekcija koja sadrži opis skripte.

Resources Objekti koje kreiramo i povezujemo. Unutar TOSCA formata oni se

smatraju čvorovima. U ovom primjeru stvaramo jedan objekt odnosno samostalan (ne povezan s ničim) čvor. Svaki objekt je definiran svojim

imenom, u ovom slučaju my_instance2.

Definira tip resursa. my instance2 je definiran kao OS::Nova::Server.

To je vrsta resursa specifična za OpenStack čija je glavna funkcija

kreacija instance putem Nova aplikacije

Properties Svojstva vezana za resurs. Svaka vrsta resursa ima određena svojstva

čije vrijednosti moraju biti definirane kako bi resurs mogao biti ispravno izvršen. U slučaju OS::Nova::Server resursa, ta svojstva opisuju vrijednosti potrebne za kreaciju instance kao: korištena slika, korišteni flavor, korišteni sigurnosni ključ i mreža na koju će instanca

biti spojena

Heat vježba 2

Opis skripte 2:

Unutar skripte 1 podatci potrebni za kreaciju resursa bili su napisani unutar koda. Skripta 2 od korisnika preuzima potrebne podatke prilikom pokretanja. Ovime postižemo da se funkcionalnost skripte može modificirati na predviđen način te eliminiramo potrebu za mijenjanjem koda skripte te time uvođenjem mogućih grešaka. Skripta 2 također pruža izlaznu informaciju koja korisniku javlja određene podatke o kreiranom resursu. U ovome slučaju korisnik je obaviješten o IP adresi pokrenute instance.

Skripta 2:

```
heat template version: 2013-05-23
description: Simple template to deploy a single compute instance
parameters:
 image:
   type: string
   label: Image name or ID
   description: Image to be used for compute instance
   default: cirros-0.3.3-x86 64
  flavor:
   type: string
    label: Flavor
   description: Type of instance (flavor) to be used
    default: m1.small
  key:
   type: string
   label: Key name
    description: Name of key-pair to be used for compute instance
   default: my key1
  private network:
   type: string
    label: Private network name or ID
    description: Network to attach instance to.
    default: private-net
resources:
 my instance3:
   type: OS::Nova::Server
    properties:
     image: { get param: image }
     flavor: { get param: flavor }
     key name: { get param: key }
      networks:
       - network: { get param: private network }
outputs:
  instance ip:
    description: IP address of the instance
    value: { get attr: [my instance3, first address] }
```

Opis komponenata skripte 2:

parameters

Sekcija koda koja definira parametre koje korisnik mora unijeti. Sačinjena je od pojedinih parametara te njihovih atributa. Svaki parametar je definiran svojim imenom te su njegovi atributi zapisani u sub-sekcijama. Parametar image koristi atribute: type koji opisuje kakvog je tipa parametar (string), label, description koji dodatno opisuje parametar i default koji sadrži standardnu korištenu vrijednost ukoliko atribut nije unesen.

Outputs

Definira koju informaciju prikazati nakon što je stack izvršen. Komponente su pojedini izlazi. Skripta 2 ima samo jedan izlaz, instance_ip, koji dohvaća ip adresu kreirane instance. Sub-sekcija pojedinog izlaza definira descripton koji opisuje izlaz te value koji sadrži dohvaćenu vrijednost izlaza.

{ get param: par }

Sintaksa za korištenje vrijednosti parametra unutar skripte. Umjesto par upisuje se ime parametra kojeg dohvaćamo. U skripti 2 tako dohvaćamo nazive OS slike image, dodijeljenih resursa flavor, sigurnosni ključ key i naziv mreže private_network koje koristimo pri pokretanju resursa.

{ get attr: [res, attr] }

Sintaksa za dohvaćanje i korištenje atributa resursa. Za razliku od parametara koji predstavljaju vrijednosti koje je korisnik stvorio, atribut predstavlja vrijednosti elemenata koji čine resurs kao što je u našem slučaju IP adresa instance. Pod res upisujemo naziv resursa kojemu dohvaćamo atribut te pod attr upisujemo naziv atributa koji želimo dohvatiti.

Heat vježba 3

Opis skripte 3:

Unutar skripte 3 stvaramo tri resursa. Dvije instance te jedan random number generator (rng). Resurs inst_simple će, uz samo pokretanje instance, na pokrenutoj instanci izvršiti definirani start-up kod. U ovom slučaju to će biti kreacija hello.txt datoteke unutar koje ćemo upisati string "Hello, World!". Resurs inst_advanced također pokreće predefinirani start-up kod no ovaj puta koristi vrijednosti dohvaćene putem Heat skripte. Prva sekcija ispod prikazanog koda prikazuje resurs rng dok druga i treća sekcija prikazuju dio koda inst_simple i inst_advanced koji opisuje definiranje i pokretanje start-up koda. Ovako definiran start-up kod pokreće se kao root tijekom inicijalizacije instance putem cloudinit pristupa koji je dio većine cloud OS slika (npr. Ubuntu cloud image).

Djelovi skripte 3:

```
resources:
 rna:
   type: OS::Heat::RandomString
   properties:
     length: 4
     sequence: digits
  inst simple:
   type: OS::Nova::Server
   properties:
     user data format: RAW
     user data: |
       #!/bin/sh
        echo "Hello, World!" >> hello.txt
 inst advanced:
   type: OS::Nova::Server
    properties:
      user data format: RAW
      user data:
        str replace:
          params:
            __name__: { get_param: name }
            rnum : { get attr: [rng, value] }
          template: |
            #!/bin/sh
           echo "Hello, my name is name . Here is a random number:
 rnum ." >> hello.txt
. . .
```

Opis komponenata skripte 3:

user_data_format Svojstvo koji definira format unesenog koda. Korištenjem RAW formata kod

proslijeđujemo bez dodatnih modifikacija.

Sekcija unutar koje definiramo start-up kod koji se pokreće prilikom pokretanja instance. Možemo direktno unijeti kod ili definirati skriptu unutar

koje se nalazi kod.

str_replace Ukoliko želimo koristiti promjenjive vrijednosti dobivene putem Heat-a

unutar user_data prilažemo ovu sub sekciju. Unutar nje moramo definirati dodatne sub sekcije params i template. Pod params definiramo ključne riječi koje želimo zamijeniti određenim vrijednostima dobivenima putem Heat-a kao što su parametri i atributi. Pod template upisujemo željeni startup-kod. Sve ključne riječi unutar unutar ovog start-up koda će prilikom izvođenja biti

zamijenjene vrijednostima definiranima unutar params sekcije.

20

Heat vježba 4

Heat vježba 4 ne može se vršiti unutar DevStack okruženja. Vježbu je potrebno izvršiti unutar klasične OpenStack distribucije.

Opis skripte 4:

Unutar skripte 4 koristimo vlastite tipove resursa te bolje definiramo veze između resursa. U prethodnim primjerima smo definirali da sekcija type definira vrstu resursa koji će biti stvoren. Do sada smo isključivo koristili tipove resursa definirane Heat aplikacijom. Ukoliko kao type upišemo lokaciju .yaml datoteke kreirati ćemo vlastiti tip resursa. Naš tip resursa biti će Heat skripta koju pozivamo. Radi jednostavnijeg opisa, skriptu koja poziva novi tip zvati ćemo nad-skripta dok ćemo skriptu koja čini novi tip resursa zvati pod-skripta.

Pod-skripta je standardna Heat skripta kao bilo koja od skripti iz prethodnih primjera. Jedina razlika je u tome što pod-skriptu umjesto korisnika poziva nad-skripta. Kako nad-skripta poziva pod-skriptu, ona joj mora biti u mogućnosti proslijediti relevantne vrijednosti koje pod-skripta očekuje kao unos od korisnika unuta svojih parametara. Nad-skripta to vrši putem properties sekcije. U skripti 1 je opisano da putem te sekcije Heat definira vrijednosti svojstava vezanih za resursa kao što su OS slika prilikom stvaranja instance u OS::Nova::Server tipu resursu. Nad-skripta će u slučaju pokretanja pod-skripte elemente svoje properties sekcije proslijediti istoimenim elementima parameters sekcije podskripte. Na taj način se vrši prosljeđivanje informacije između različitih razina Heat skripti. Ovime možemo napisati kompleksnije skripte te definirati međusobne odnose između raznih resursa. Ovo između ostaloga u ovoj implementaciji TOSCA modelu predstavlja vezu između čvorova.

Prethodno opisane poveznice povezuju resurse vezane za Heat platformu. Kako bi definirali veze među aplikacijama koje će se vršiti na našim instancama potrebno je koristiti user_data opisan u skripti 3. Skripta 4 implementira automatizirano kreiranje dviju instaci. Prva instanca pokreće i konfigurira mysql bazu podataka dok druga pokreće wordpres web uslugu koja koristi bazu prve instance. Aplikacije su automatski instalirane putem start-up koda definiranog putem user_data sekcije te su prilikom konfiguracije wordpress usluge korišteni atributi mysql resursa koji su sadržavali potrebne informacije kako bi se uspostavila veza. Dohvaćeni atributi su IP adresa instance na kojoj se pokreće mysql te podatci korišteni tijekom kreacije korisnika mysql baze.

Pokretanjem start-up koda kao definiranog u skripti 3 Heat nema mogućnost nadzora nad njegovim izvršavanjem. Nakon što je start-up kod proslijeđen cloud-init mehanizmu, Heat smatra instancu spremnom iako bi izvršenje start-up koda moglo duže potrajati. Ukoliko nam dovršenje start-up koda utječe na druge resurse potrebno je implementirati mehanizam čekanja putem kojega će se resurs smatrati spremnim tek kada start-up skripta bude izvršena.

Mehanizam čekanja implementiramo putem OS::Heat::WaitCondition tipa resursa. Ispod prikazani isječci koda mysql.yaml skripta prikazuju njegovu implementaciju. Svojstvo handle sadrži element putem kojega ćemo rukovati ovim resursom, svojstvo count predstavlja broj signala koje očekujemo, a svojstvo timeout predstavlja vrijeme nakon kojega se resurs smatra neuspješno uspostavljenim ukoliko nije primljen definirani broj signala. Kako skriptu mysql.yaml unutar skripte 4 koristimo kao vlastiti resurs, ukoliko wait_condition resurs javi grešku, cjeli mysql.yaml resurs će biti smatran neuspješno uspostavljenim.

Resursom wait_condition resurs rukujemo putem OS::Heat::WaitConditionHandle tipa resursa. Ovaj resurs definira curl poziv koji možemo izvršiti unutar naše start-up skripte. U ispod prikazanom kodu, navedeni curl poziv je stavljen na dno start-up koda te će ga cloud-init izvršiti nakon što završi sa prethodnim naredbama. Izvedbom te naredbe, curl poziv će wait_condition resursu poslati signal JSON formata (u ovome slučaju "status": "SUCCESS") koji će inkrementirati brojač primljenih signala. Kada brojač dostigne predviđenu vrijednost wait_condition se smatra izvršenim te se cjelokupni resurs, u ovom slučaju mysql.yaml, može smatrati ispravno uspostavljenim.

Dio mysql.yaml skripte koju skripta 4 poziva:

```
resources:
  wait condition:
    type: OS::Heat::WaitCondition
    properties:
     handle: { get resource: wait handle }
      count: 1
      timeout: 600
  wait handle:
    type: OS::Heat::WaitConditionHandle
  mysql instance:
    type: OS::Nova::Server
    properties:
      . . .
      user data:
        str replace:
         params:
            wc notify: { get attr: ['wait handle', 'curl cli'] }
          template: |
            #!/bin/bash -ex
            wc notify --data-binary '{"status": "SUCCESS"}'
```

Heat vježba 5

Heat vježba 5 ne može se vršiti unutar DevStack okruženja. Vježbu je potrebno izvršiti unutar klasične OpenStack distribucije.

Opis skripte 5:

Skripta 5 bazirana je na Heat vježbi 4. Demonstrira način na koji možemo automatizirati deployment web usluga te njihovo povezivanje. Web servisi su pisani pomoću PHP-a te za međusobno korištenje primjenjuju WSDL.

Ovaj primjer prikazuje pokretanje dvije Instance. Service instanca će pogoniti web servis dok će Client instanca putem klijente aplikacije dohvaćati WSDL datoteku sa Service instance te putem nje koristiti metode koje pruža web servis. Instalacija LAMP aplikacije automatski se izvršava putem apt-get naredbe tijekom Cloud-init procesa kao demonstrirano u Heat vježbi 4. LAMP koristimo za pokretati PHP aplikacije koje ćemo skinuti sa odgovarajućeg git repozitorija.

Uz korištenje WSDL-a I php aplikacija, ova Heat skripta također automatski kreira floating IP adrese te ih veže za kreirane Service i Client instance. Tijekom uspostave web servisa koristimo floating IP adrese kako bi se osigurali da će servisi biti međusobno vidljivi i u slučaju da nisu pokrenuti unutar iste privatne virtualne mreže.

Resurs korišten pri kreaciji nove floating IP adrese je OS::Neutron::FloatingIP tipa. Putem svojstva floating_network potrebno je definirati javnu mrežu unutar koje će biti rezervirana floating IP adresa. Resurs tipa OS::Neutron::FloatingIPAssociation korišten je logičko povezivanje kreirane floating IP adrese i mrežnog sučelja instance. Svojstva su mu floatingip_id i port_id putem kojih stvara vezu.

Dio service.yaml skripte koju skripta 5 poziva:

```
resources:
...
floating_ip:
    type: OS::Neutron::FloatingIP
    properties:
        floating_network: { get_param: public_network }

floating_ip_assoc:
    type: OS::Neutron::FloatingIPAssociation
    properties:
        floatingip_id: { get_resource: floating_ip }
        port_id: { get_resource: port }
...
```

4 Python skripte

Iduće vježbe demonstrirati će način korištenja OpenStacj API-ja putem python skripti. Svaki program koji sačinjava OpenStack ima svoj specifični API putem kojega prima i prikazuje informacije vezane za njegov rad. Lista API adresa svih OpenStack elemenata može se vidjeti na Horizon sučelju preko Compute \ Access & Security sučelja pod API Access tabom. Ovdje svaka OpenStack usluga ima vlastitu http ili https adresu putem koje joj se može pristupiti. Usluge su nazvane prema vrsti usluge koje pružaju a ne prema nazivima programa koji pružaju te usluge. Ukoliko želimo doznati api Nova usluge potrebno je pronaći adresu za uslugu Compute. Neutron je Networking, Glance je Image itd.

Za razliku od Heat vježbi, većina objašnjenja za način rada python skripti biti će komentirana direktno u kodu.

Autentifikacija

Kako bi python skripte mogle koristiti OpenStack API-je potrebno je izvršiti autentifikaciju. Prije pokretanja same python skripte korisnik mora izvršiti source naredbu opisanu u poglavlju Pristup CLI te sustavu priložiti potrebne podatke. Svaka python skripta. kako bi mogla izvršiti naredbe pojedinih OpenStack usluga, mora instancirati objekt vezan za tu uslugu. Taj objekt će, prilikom instanciranja, iz enviorment varijabli preuzeti podatke o korisniku te putem njih imati pristup naredbama. Primjer koda za kreaciju keystone objekta je:

Naredbe vezane za keystone element OpenStack-a sada možemo pozivati kao metode keystone objekta. Sintaksa za instanciranje OpenStack usluga je ista u većini slučajeva tako da ćemo stvoriti credentials.py skruptu koju ćemo koristiti za autentifikacije. Skripta se nalazi u mapi "resources" koja se nalazi unutar iste mape kao i skripte koje je pozivaju.

Skripta credentials:

```
#!/usr/bin/env python
from os import environ as env
def get creds():
    d = \{\}
    d['auth_url'] = env['OS_AUTH_URL']
    d['username'] = env['OS_USERNAME']
    d['password'] = env['OS PASSWORD']
    d['tenant name'] = env['OS TENANT NAME']
    d['region name'] = env['OS REGION NAME']
    return d
def get nova creds():
    d = \{ \}
    d['auth url'] = env['OS AUTH URL']
    d['username'] = env['OS USERNAME']
    d['api_key'] = env['OS_PASSWORD']
    d['project_id'] = env['OS_TENANT_NAME']
d['region_name'] = env['OS_REGION_NAME']
    return d
```

Ova skripta koristiti će Glance uslugu kako bi kreirala OS sliku. Prije pokretanja skripte potrebno je preuzeti OS sliku putem naredbe:

```
wget https://cloud-images.ubuntu.com/wily/current/wily-server-cloudimg-amd64-
disk1.img
```

Skripta 1:

```
#!/usr/bin/env python
# -*- coding: utf-8 -*-
# dohvaćanje vanjskih funkcija
from os import environ as env
import keystoneclient.v2 O.client as ksclient
import glanceclient.v2.client as glclient
from credentials import get creds
# instanciranje keystone objekta putem enviorment varijabli
keystone = ksclient.Client(**get creds())
# dohvaćanje URL adrese glance API-ja
glance endpoint = keystone.service catalog.url for(service type='image')
# instanciranje glance objekta putem keystone usluga
glance = glclient.Client(glance endpoint, token=keystone.auth token)
# korištenje glance metode za kreaciju elementa OS slike
image = glance.images.create(name="ubuntu cloud15", visibility="public",
                            disk format="qcow2",
                            container format="bare")
# korištenje glance metode za dodavanje OS slike prethodno kreiranom elementu
glance.images.upload(image.id, open('wily-server-cloudimg-amd64-disk1.img',
'rb'))
print "Image Created"
```

Iz skripte 1 vidljivo je da ne moramo znati API adresu Glance usluge već će ona biti preuzeta putem keystone service_catalog metode. Autentifikaciju prema Glance usluzi također vršimo putem keystona pomoću autentifikacijskog tokena generiranog na temelju naše keystone autentifikacije. Putem images.create metode OpenStack-u šaljemo naredbu za stvaranjem nove slike sa svim potrebnim parametrima.

Skripta 2 izlistava sve slike koje se nalaze unutar OpenStack sustava. Izlistava ih po imenu i po veličini. Naknadno od korisnika zahtjeva unos imena te na temelju zadanog imena povlači ID navedene slike.

Skripta 2:

```
#!/usr/bin/env python
# -*- coding: utf-8 -*-
from os import environ as env
import keystoneclient.v2 O.client as ksclient
import glanceclient.v2.client as glclient
import novaclient.client
from credentials import get creds, get nova creds
keystone = ksclient.Client(**get creds())
glance endpoint = keystone.service catalog.url for(service type='image')
glance = glclient.Client(glance endpoint, token=keystone.auth token)
# instanciranje nova objekta, argument "2" se odnosi na verziju klase
# koja će biti korištena za stvaranje objekta
nova = novaclient.client("2", **get nova creds())
# ispis teksta na terminal
print "List of all images by name and size:"
# dohvaćanje liste koja opisuje sve pohranjene slike unutar glance usluge
images = glance.images.list()
# for petlja koja se izvodi za svaki element (image) unutar liste (images)
for image in images:
        # Ispis atributa imena i velicine pojedine pohranjene OS slike
        print("\n%s\n%s" % (image[u'name'], image[u'size']))
# traženje unosa preko terminala od strane korisnika
name = raw input('\nSearch for image by name: ')
print('\nLooking for %s...\n' % name)
# početak try bloka
try:
        #dohvacanje specificne OS slike putem njezinog imena
        image = nova.images.find(name=name)
        print('Image found, id is:%s' % image.id)
# izvršava se ukoliko dođe do greške unutar try bloka
except:
       print "Image Not Found"
```

Glance usluga ne podržava pretragu arhive slike po imenu tako da je tu potrebno koristiti Nova uslugu koja implementira funkciju images.find kako bi dohvatila relevanti image objekt. Putem Nova usluge možemo po imenu dohvatiti veliki broj objekata vezanih za OpenStack kao što su sigurnosne grupe (nova.security_groups.find), flavour-i (nova.flavors.find), sigurnosni ključevi (nova.keypairs.find), instance (nova.servers.find) itd. Korištenjem identifikacijskog broja dobivenog image objekta koristimo images.update metodu Glance usluge kako bi promijenili ime postojeće slike.

Skripta 3 koristi Neutron uslugu kako bi kreirala novu mrežu zajedno sa pod-mrežom.

Skripta 3:

```
#!/usr/bin/env python
# -*- coding: utf-8 -*-
from os import environ as env
import novaclient.client
from neutronclient.v2 0 import client as neutronclient
from credentials import get creds, get_nova_creds
nova = novaclient.client("2", **get nova creds())
# instanciranje neutron objekta
neutron = neutronclient.Client(**get creds())
network name = 'my net2'
try:
      # pisanje zahtjeva za stvaranjem mreže
      body net = {'network': {'name': network name,
                   'admin state up': True}}
      # kreacija mreže te pohrana podataka o toj mreži
      netw = neutron.create network(body=body net)
      # dohvaćanje ID kreirane mreže
      net dict = netw['network']
      network id = net dict['id']
      print('Network %s created' % network id)
      # pisanje zahtjeva za stvaranjem pod-mreže
      body subnet = {'subnets': [{'name':'my subnet1',
                            'cidr':'10.20.1.0/24',
                            'ip version': 4,
                            'dns nameservers': ['8.8.4.4', '8.8.8.8'],
                            'network id': network id}]}
      # kreacija pod-mreže te pohrana podataka o toj mreži
      subnet = neutron.create subnet(body=body subnet)
      print('\nCreated subnet %s\n' % subnet)
# izvršava se nakon što se try blok izvrši bez greške
finally:
    print("Execution completed")
```

Skripta 4 stvara router koji povezuje privatnu mrežu kreiranu u vježbi 3 i javnu mrežu.

Skripta 4:

```
#!/usr/bin/env python
# -*- coding: utf-8 -*-
from os import environ as env
import novaclient.client
from neutronclient.v2 0 import client as neutronclient
from credentials import get creds, get nova creds
nova = novaclient.client("2", **get nova creds())
neutron = neutronclient.Client(**get creds())
# korištenje find metode nova objekta za dohvat ID-a privatne i javne mreže
network id = nova.networks.find(label='my net2').id
public network_id = nova.networks.find(label='public').id
# pisanje zahtjeva za stvaranjem routera
body router = {'router': {'name': 'my router2',
                      'admin state up': True}}
router = neutron.create router(body=body router)
router id = router['router']['id']
# pisanje zahtjeva za stvaranjem porta
# koji na privatnoj mreži sa adresom 10.20.1.1 (gateway)
body_port = {'port': {
    'admin state up': True,
    'network id': network id,
    'fixed ips': [{"ip address": "10.20.1.1"}]
port = neutron.create port(body=body port)
port id = port['port']['id']
# stvaranje gateway-a putem kojega će router imati pristup javnoj mreži
neutron.add gateway router(router=router id, body={"network id":
public network id})
# stvaranje interface-a putem kojega će router imati pristup privatnoj mreži
neutron.add interface router(router=router id, body={"port id": port id})
# ispis podataka o stvorenom router-u
router = neutron.show router(router id)
print(router)
print("\nExecution Completed\n")
```

Skripta 5 stvara instancu na temelju resursa koje smo stvorili u prethodnim vježbama.

Skripta 5:

```
#!/usr/bin/env python
# -*- coding: utf-8 -*-
import time
from os import environ as env
import novaclient.client
from credentials import get_nova_creds
nova = novaclient.client("2", **get_nova_creds())
try:
    # odabir resursa za stvaranje instance
    image = nova.images.find(name="ubuntu cloud15")
    flavor = nova.flavors.find(name="m1.small")
    net = nova.networks.find(label="my net2")
    nics = [{'net-id': net.id}]
    #stvaranje instance
    instance = nova.servers.create(name="my inst2", image=image,
                                   flavor=flavor, key name="my key1",
                                   nics=nics)
    # čekanje 5 sec. prije ispisa
    # kako bi se narede unutar nove stigle izvršiti
    print("Sleeping for 5s after create command")
    time.sleep(5)
    # ispis svih instanci
    print("List of VMs")
    print(nova.servers.list())
finally:
    print("Execution Completed")
```

Izvori

http://openstack-cloud-mylearning.blogspot.hr/2015/02/openstack-juno-devstack-installation.html

http://docs.openstack.org/developer/devstack/#all-in-one-single-vm

https://developer.rackspace.com/blog/openstack-orchestration-in-depth-part-1-introduction-to-heat/

 $\underline{https://developer.rackspace.com/blog/openstack-orchestration-in-depth-part-2-single-instance-deployments/}$

 $\underline{https://developer.rackspace.com/blog/openstack-orchestration-in-depth-part-3-multi-instance-deployments/}$

http://docs.openstack.org/developer/heat/template_guide/

http://superuser.openstack.org/articles/simple-auto-scaling-environment-with-heat

https://github.com/rackerlabs/heat-tutorial/tree/master/200.A-Real-Stack

http://docs.openstack.org/user-guide/sdk.html

http://www.ibm.com/developerworks/cloud/library/cl-openstack-pythonapis/